

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

ФАЙЗУЛИНА О.А.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Завдяки своїй практичній спрямованості програма дуального навчання має велику популярність у країнах Євросоюзу. Дуальний курс навчання поєднує у собі навчання в університеті, досвід роботи на підприємстві та професійну підготовку. У програмі дуального навчання частиною курсу є практичний досвід роботи в компанії. Той, хто вирішить пройти подвійний курс навчання, має підписати контракт із компанією. Навчання зазвичай проходить у двох різних місцях: у компанії та в університеті. На відміну від заочного навчання програма дуального навчання характеризується тим, що елементи професійного навчання є невід'ємною частиною навчальної програми.

У базі даних TrainingPlus міститься понад 1800 програм дуального навчання. Насамперед, відповідні курси навчання пропонують університети прикладних наук (HAW) або технічні коледжі (FH), а також професійні академії та приватні та державні університети.

Більшість програм дуального навчання пропонуються у вигляді блокової чи щотижневої моделі. Яка програма використовується, повністю залежить від домовленості між роботодавцем та вищим навчальним закладом. В угоді про співробітництво вони домовляються про терміни проведення теоретичного та практичного етапів. Сьогодні навіть є програми дуального навчання, які розраховані на дистанційне навчання. Це означає, що студент продовжує проходити практичні етапи в компанії, але вивчає теоретичну частину, яку зазвичай викладають в університеті шляхом самостійного навчання.

Згідно з опитуванням Університетської інформаційної системи, близько 55 відсотків студентів бакалаврату після закінчення навчання хочуть отримати ступінь магістра, подвійний ступінь магістра працює так само, як і подвійний ступінь бакалавра, але кількість програм дуальної освіти для магістрів значно менша. У міру збільшення кількості охочих отримати подвійну магістратуру, все більше компаній реагують позитивно та пропонують її, як ефективний спосіб залучення високо мотивованих спеціалістів. Терміни та зміст отримання дуального ступеня магістра можуть сильно відрізнятись. Іноді пропонується класичний заочний вечірній курс, іноді очні етапи в компанії та університеті чергуються щомісяця.

Інновації через співпрацю “Університети та виробництво” працюють разом у галузі досліджень, що дає переваги для всіх учасників. Співпраця в галузі

досліджень дозволяє компаніям відкривати нові ринки за допомогою інновацій. Університети отримують імпульс для проведення прикладних досліджень та відкриваються альтернативні джерела фінансування. Суспільство має вигоду з нових наукових відкриттів та економічних ефектів. Незважаючи на позитивні ефекти, співпраця між університетами та компаніями іноді піддається критиці. Є побоювання залежності та неналежного впливу на результати досліджень чи їх публікацію. З погляду керівництва вищих навчальних закладів ці побоювання багато в чому є невиправданими, хоча спроби обмежити академічну свободу — поодинокі випадки. За даними опитувань 90 відсотків керівників вищих навчальних закладів хотіли б бачити в майбутньому тіснішу співпрацю з бізнесом, так як тільки фінансові аспекти не можуть бути причиною цього. Університети також інвестують у більшість проектів власні ресурси.

Дуальне навчання на прикладі Німеччини процвітає. Проте пропозиції курсів, які поєднують академічне навчання та навчання в компанії, суттєво відрізняються. Існує також широкий діапазон варіацій між федеральними землями щодо пропозицій курсів, попиту та винагороди. Спільне дослідження Центру розвитку університетів СНЕ та Науково-дослідного інституту бізнес-освіти (f-bb) під назвою «Подвійне навчання: моделі впровадження та потреби розвитку» пропонує найповніший огляд дуального навчання в Німеччині на сьогоднішній день. З 2004 по 2021 рік кількість студентів, які поєднують навчання з професійним навчанням або більш тривалою практикою в компанії, зросла в чотири рази. Близько 122 000 осіб навчаються на одній із приблизно 2000 дуальних програм навчання в німецьких університетах

Оскільки фінансові потреби університетів не можуть бути покриті лише за рахунок державного фінансування та плати за навчання, приватні джерела фінансування стають дедалі важливішими. Тут переважно компанії виступають у ролі спонсорів, а приватні особи – у ролі донорів чи покровителів.

Основним мотивом компаній спонсорувати університет є можливість залучити молоді таланти з кваліфікацією вище за середню.

Література:

- 1.https://www.boeckler.de/pdf/p_study_hbs_413.pdf
- 2.<https://www.wegweiser-duales-studium.de/haeufige-fragen/>
- 3.https://www.hugo-sinzheimer-institut.de/fpdf/HBS-008459/p_hsi_schriften_45.pdf